

Sytuacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego w 2016 roku

Raport z badań

**Wojewódzki Urząd Pracy
w Szczecinie**

Autor: Marta Mróz

Badanie kwestionariuszowe mające na celu rozpoznanie sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego.

Spis treści

SPIS TREŚCI	2
WSTĘP	3
OBSZARY I PROBLEMY BADAWCZE	4
METODOLOGIA BADANIA	4
CHARAKTERYSTYKA BADANEGO ŚRODOWISKA.....	5
SZANSE I BARIERY ZWIĄZANE ZE ZNALEZIENIEM ZATRUDNIENIA PRZEZ OSOBY BEZROBOTNE	11
AKTYWNOŚĆ EDUKACYJNA ORAZ CHĘĆ PODNOSZENIA WŁASNYCH KWALIFIKACJI	17
PRZYCZYNY I SKUTKI UTRATY ORAZ UWARUNKOWANIA POZOSTAWANIA BEZ PRACY	18
POSTAWY WOBEC RÓŻNYCH FORM ZATRUDNIENIA.....	24
UWARUNKOWANIA MOBILNOŚCI BEZROBOTNYCH.....	26
POSTAWY BEZROBOTNYCH WOBEC PROGRAMU RODZINA 500 PLUS.....	28
PODSUMOWANIE	33

Wstęp

Realizacja 7 edycji badania pt. *Sytuacja społeczno-zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego w 2016 r.* możliwa była dzięki podpisanemu w grudniu 2013 r. porozumieniu pn. *Umowa Partnerstwa Lokalnego Na Rzecz Badań Rynku Pracy*, które jest kontynuacją współpracy podjętej w 2010 r. pomiędzy Wojewódzkim Urzędem Pracy w Szczecinie, a Powiatowymi Urzędami Pracy z terenu województwa zachodniopomorskiego w ramach Akademii Badań Lokalnego Rynku Pracy.

Zawarte Partnerstwo ma na celu monitorowanie procesów społeczno-gospodarczych w regionach oraz powiatach województwa zachodniopomorskiego. Działania podjęte w ramach Partnerstwa pozwolą na podniesienie poziomu aktywności zawodowej mieszkańców powiatów poprzez dostarczenie instytucjom wspierającym rozwój zatrudnienia, niezbędnych informacji i danych, dotyczących planowanych form i kierunków działań aktywizujących zgodnych z potrzebami lokalnego rynku pracy. Jednym z takich działań jest wspólna realizacja badań z obszaru sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych, którego efektem końcowym jest niniejszy raport.

Zakres tematyczny tegorocznego badania koresponduje z obszarami tematycznymi z poprzednich edycji, nie mniej jednak uległ niewielkim zmianom. W tej edycji badania skupiono się m. in. na szansach i barierach związanych ze znalezieniem zatrudnienia, aktywności edukacyjnej, przyczynach utraty pracy, postaw wobec różnych form zatrudnienia oraz mobilności. Dodatkowo uwaga została poświęcona postawom osób bezrobotnych wobec Programu Rodzina 500 Plus.

Wyrażam nadzieję, iż wyniki uzyskane na podstawie otrzymanych danych, dostarczą istotnych i wyczerpujących informacji nt. sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych oraz okażą się pomocne w procesie identyfikacji i wdrożenia optymalnych rozwiązań w zakresie aktywizacji zawodowej zarejestrowanych osób bezrobotnych.

W tym miejscu pragnę wyrazić swoje podziękowania Dyrektorom Powiatowych Urzędów Pracy za okazanie zainteresowania badaniami, a także pracownikom poszczególnych urzędów za zaangażowanie i udział w ankietowaniu respondentów objętych badaniem.

Obszary i problemy badawcze

Celem badania było rzetelne rozpoznanie sytuacji społeczno-zawodowej osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego. Bazując na opracowaniach i raportach odnoszących się do rynku pracy i gospodarki, a także w oparciu o statystyki dotyczące bezrobocia rejestrowanego, sformułowane zostały następujące obszary badawcze, odnoszące się do sytuacji społeczno-zawodowej zarejestrowanych osób bezrobotnych:

- charakterystyka osób bezrobotnych pod kątem demograficznym (płeć, wiek, miejsce zamieszkania);
- szanse i bariery związane ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby bezrobotne;
- aktywność edukacyjna oraz chęć podnoszenia własnych kwalifikacji;
- przyczyny i skutki utraty oraz uwarunkowania pozostawania bez pracy;
- postawy wobec różnych form zatrudnienia;
- uwarunkowania mobilności bezrobotnych;
- postawy wobec Programu Rodzina 500 plus.

Metodologia badania

Badanie zostało przeprowadzone w miesiącach wrzesień - listopad 2016 r. Zbieranie danych nastąpiło w oparciu o kwestionariusz ankiety, skonstruowany przez pracowników Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy (przy użyciu IBM SPSS Data Collection Author), który składał się z 23 pytań skierowanych do wszystkich badanych bezrobotnych oraz z 4 pytań, na które odpowiadali respondenci, którzy korzystają z Programu Rodzina 500 plus. Badanie przeprowadzone zostało przez wszystkie powiatowe urzędy pracy województwa zachodniopomorskiego, a udział w nim respondentów (osób bezrobotnych) był dobrowolny. W ramach przeprowadzonego badania posłużono się metodą ankiety bezpośredniej (PAPI – Paper and Pencil Interview), wspomaganą dodatkowo systemem komputerowym (CAPI – Computer Assisted Personal Interviewing) przy pomocy narzędzia informatycznego IBM SPSS Data Collection Interviewer. Po wypełnieniu ankiety, dane z kwestionariuszy wprowadzone zostały przez

pracowników PUP do bazy danych i odesłane do Zachodniopomorskiego Obserwatorium Rynku Pracy. Dane ilościowe opracowane zostały z wykorzystaniem IBM SPSS Statistics.

Charakterystyka badanego środowiska

Populację badaną stanowiły osoby bezrobotne, korzystające z usług i instrumentów powiatowych urzędów pracy z województwa zachodniopomorskiego. Do wyliczenia liczebności próby uwzględniono dane dotyczące liczby zarejestrowanych osób w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego na dzień 31 marca 2016 r. Liczebność próby zrealizowanej w 2016 r., umożliwiła dokonanie prawidłowego wnioskowania statystycznego na populację. Tym samym, uzyskane wyniki z badania, w większości uprawniają do wnioskowania statystycznego na poziomie powiatu, a nie tylko województwa.

Badaniem zostało objętych łącznie 6 663 osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy województwa zachodniopomorskiego. W większości powiatów udało się zrealizować zakładaną próbę badawczą. Jedynym odstępstwem był powiat goleniowski, w którym uzyskano odpowiedzi tylko od 21 respondentów. Przyczyną tak małej liczby zwrotu wypełnionych ankiet okazały się pytania dotyczące Programu Rodzina 500 plus, na które badani bezrobotni nie chcieli odpowiadać, rezygnując całkowicie z udziału w badaniu.

Liczbę osób, które wzięły udział w badaniu przedstawia tabela 1.

Tabela 1. Liczba respondentów biorących udział w badaniu w podziale na powiaty województwa zachodniopomorskiego

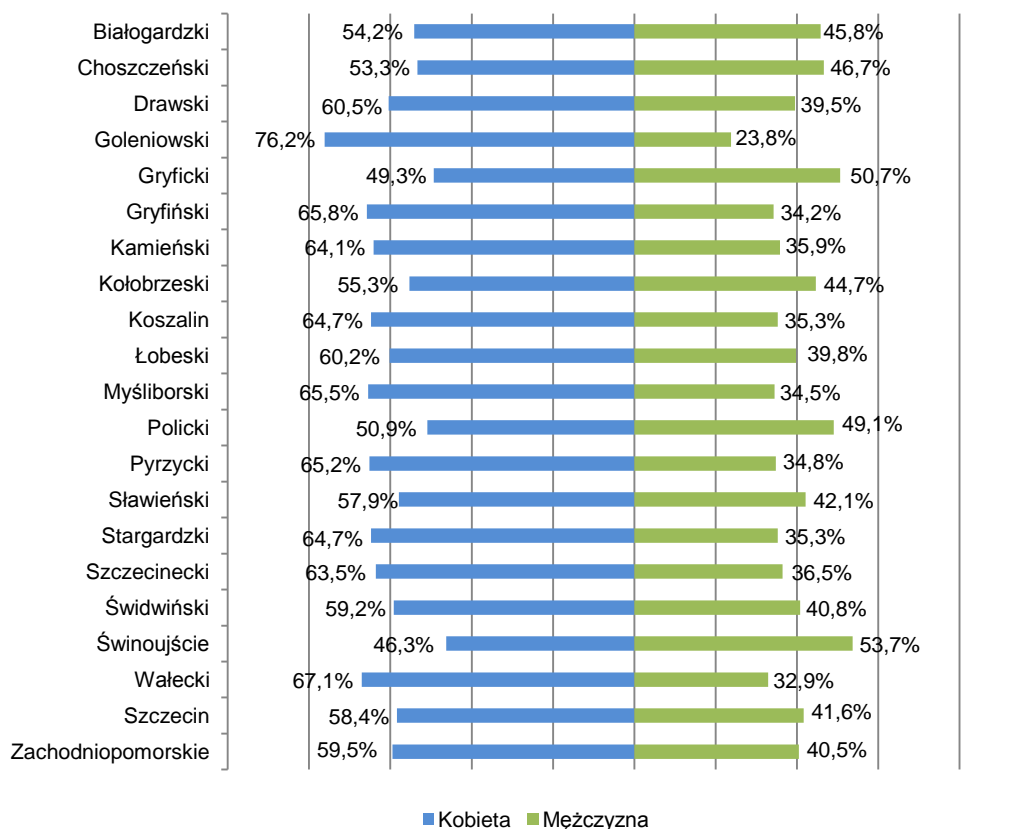
Powiat	Liczba bezrobotnych ogółem	Liczebność próby	Liczba zrealizowanych ankiet
Białogardzki	4 055	352	361
Choszczeński	3 264	345	345
Drawski	4 137	353	355
Goleniowski	2 830	339	21
Gryficki	4 126	353	367
Gryfiński	3 976	351	371

Kamieński	3 091	343	359
Kołobrzegi	2 745	338	291
Koszalin*	8 462	370	380
Łobeski	2 843	340	340
Myśliborski	2 583	336	336
Policki	2 499	334	335
Pyrzycki	2 592	336	336
Sławieński	3 697	349	349
Stargardzki	5 365	360	360
Szczecinecki	5 739	361	406
Świdwiński	3 083	343	343
Świnoujście	1 012	280	295
Wałecki	2 513	334	334
Szczecin	11 581	373	379
Zachodniopomorskie	80 193	6 963	6 663

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania ankietowego (2016), *obejmuje p. koszaliński oraz m. Koszalin

Podobnie jak w poprzednich edycjach badania, również tym razem większość badanych osób stanowiły kobiety (59,5%), natomiast mężczyźni 40,5%. Jednakże w porównaniu z poprzednim rokiem udział kobiet w badaniu wzrósł o 1,6 pkt. proc. Największy odsetek kobiet uczestniczących w badaniu odnotowano w powiecie wałeckim (67,1%) oraz goleniowskim (76,2%). Jeśli chodzi o płeć przeciwną, mężczyźni najliczniej reprezentowali m. Świnoujście (53,7%) oraz powiat gryficki (50,7%). Należy jednak zaznaczyć, iż z uwagi na niewielki zwrot ankiet w powiecie goleniowskim, wnioskowanie statystyczne dla tego regionu nie będzie możliwe.

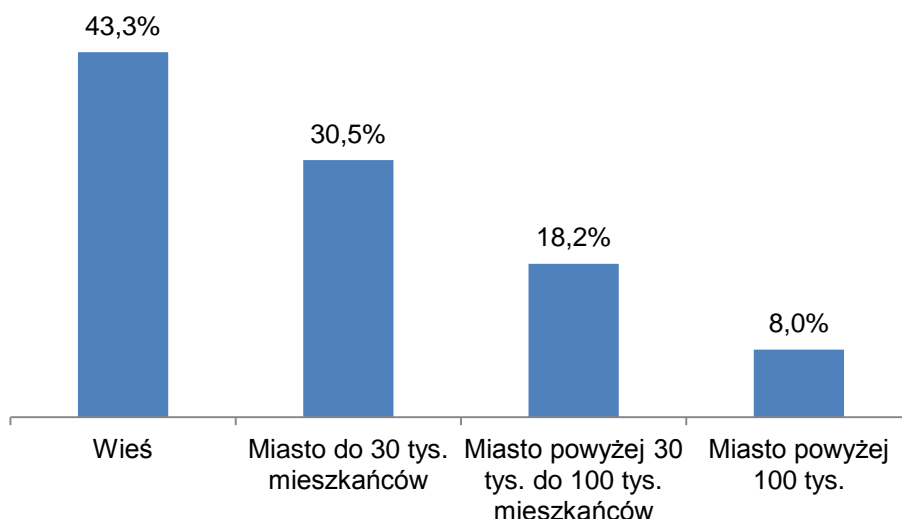
Wykres 1. Płeć respondentów w podziale na powiaty województwa zachodniopomorskiego (n=6641)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Z analizy danych dotyczących miejsca zamieszkania respondentów wynika, iż 43,3% stanowiły osoby zamieszkujące wieś. 30,5% badanych bezrobotnych pochodzi z mniejszych miejscowości do 30 tys. mieszkańców. Najmniej liczną grupą byli ankietowani z dużych miast (8,0%), tj. ze Szczecina i Koszalina.

Wykres 2. Miejsce zamieszkania respondentów biorących udział w badaniu (n=6501)

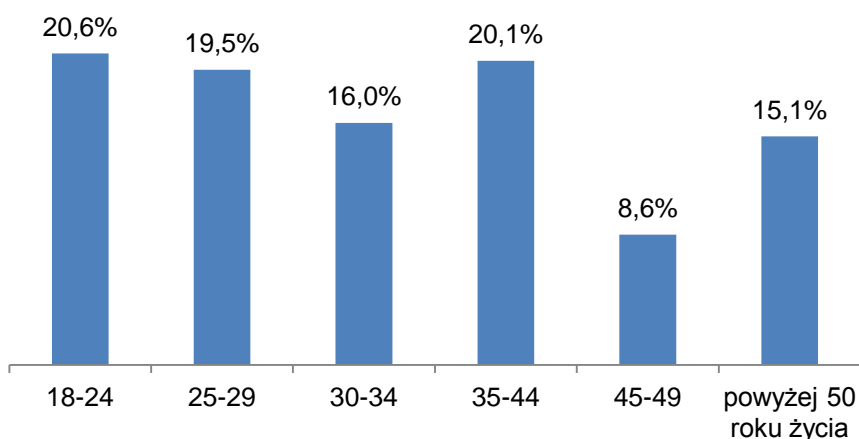

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Najliczniej reprezentowaną grupą wiekową wśród badanych bezrobotnych, były osoby w wieku 18-24 lata – 20,6% oraz w wieku 35-44 lata (20,1%). Najmniejszy odsetek stanowiły osoby należące do kategorii wiekowej 45-49 lat – 8,6%. W badaniu zdecydowanie częściej brały udział osoby młode, udział respondentów do 30 roku życia wyniósł 40,1%. Osoby powyżej 50 lat stanowiły 15,1% wszystkich badanych w województwie zachodniopomorskim. Ich udział, w porównaniu do zeszłorocznej edycji badania, uległ zwiększeniu o 1 pkt. proc.

Wykres 3. Wiek respondentów biorących udział w badaniu (n=6605)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Najwyższy odsetek młodych osób do 30 roku życia, biorących udział w badaniu wystąpił w powiecie choszczeńskim oraz łobeskim (odpowiednio 50,7% oraz 49,6%), zaś najniższy w m. Szczecin – 25,9%. Udział osób powyżej 50 lat najwyższy był w m. Szczecin – 29,6%, natomiast najmniej respondentów w tej grupie wiekowej odnotowano w powiecie polickim – 6,2%.

Tabela 2. Wiek respondentów biorących udział w badaniu w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego (n=6605)

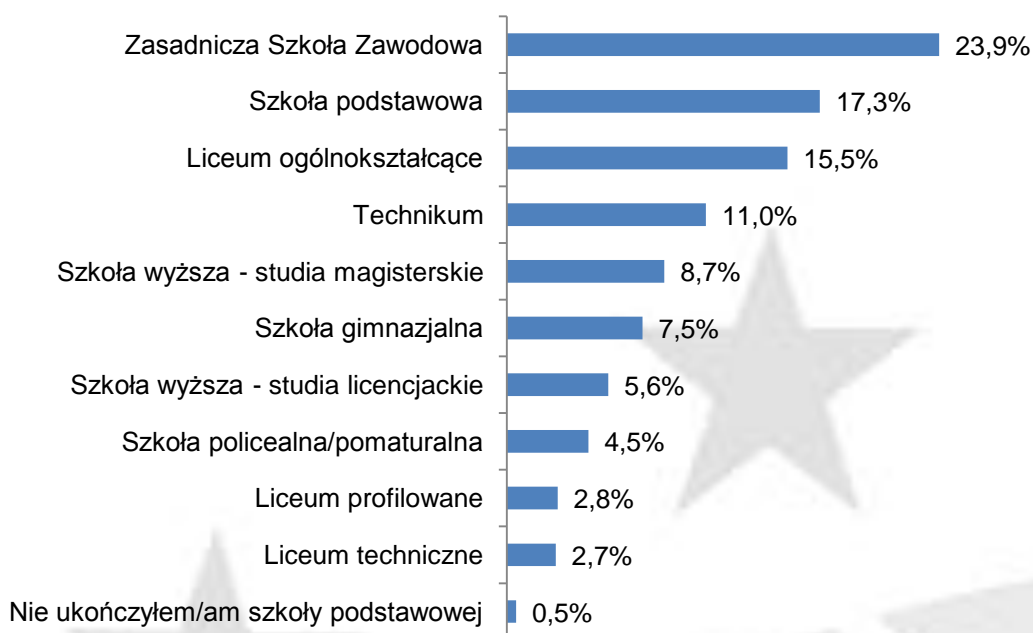
Powiat	18-24	25-29	30-34	35-44	45-49	Powyżej 50 lat
Białogardzki	23,9%	13,9%	18,3%	20,8%	11,7%	11,4%
Choszczeński	30,7%	20,0%	14,2%	20,6%	7,0%	7,5%
Drawski	21,2%	18,0%	17,4%	19,5%	7,8%	16,0%
Goleniowski	14,3%	23,8%	14,3%	19,0%	14,3%	14,3%
Gryficki	18,9%	19,7%	16,4%	16,4%	8,8%	19,7%
Gryfiński	17,4%	27,8%	17,1%	22,9%	6,6%	8,3%
Kamieński	16,5%	19,0%	18,7%	20,4%	7,8%	17,6%
Kołobrzegi	27,1%	16,8%	17,2%	22,0%	5,8%	11,0%
Koszalin	22,4%	19,7%	14,2%	19,7%	9,7%	14,2%
Łobeski	30,1%	19,5%	16,2%	13,6%	7,7%	13,0%
Myśliborski	25,0%	17,0%	13,1%	18,5%	6,8%	19,6%
Policki	19,5%	28,6%	19,5%	17,9%	8,4%	6,2%

Pyrzycki	20,6%	15,2%	19,4%	21,5%	6,9%	16,4%
Sławiński	23,6%	21,6%	15,2%	18,7%	9,2%	11,8%
Stargardzki	26,2%	20,1%	18,1%	18,9%	7,2%	9,5%
Szczecinecki	17,3%	24,0%	11,9%	18,3%	8,2%	20,3%
Świdwiński	16,6%	15,2%	13,7%	28,9%	9,3%	16,3%
Świnoujście	7,8%	20,7%	13,3%	22,4%	14,3%	21,4%
Wałecki	17,7%	16,8%	14,7%	21,0%	14,4%	15,6%
Szczecin	9,3%	16,7%	16,7%	21,4%	6,3%	29,6%

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Spośród wszystkich ankietowanych blisko jedna czwarta zaznaczyła, iż ukończyła zasadniczą szkołę zawodową. Do ukończenia tylko szkoły podstawowej przyznało się 17,3% badanych, dotyczy to głównie osób w wieku 35-44 lata oraz powyżej 50 roku życia. Studia wyższe licencjackie lub magisterskie łącznie ukończyło 14,3%. W porównaniu z ubiegłoroczną edycją badania, udział bezrobotnych w tej kategorii zmniejszył się o 2,5 pkt. proc. Najmniejszy odsetek respondentów zaznaczyło ukończenie liceum technicznego (2,7%) oraz liceum profilowanego (2,8%). Jedynie 0,5% badanych nie ukończyło w ogóle szkoły podstawowej.

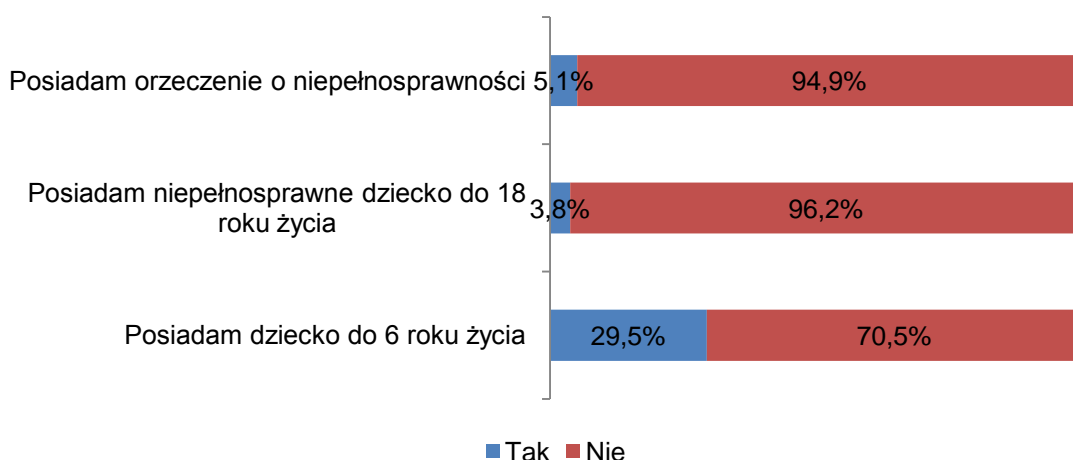
Wykres 4. Typ ukończonych szkół przez respondentów (n=6576)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Badane osoby bezrobotne zostały poproszone o zaznaczenie odpowiedzi, które właściwie opisują ich sytuację życiową. 29,5% respondentów posiada dziecko do 6 roku życia, z czego 75,5% to kobiety. Najczęściej były to osoby w wieku 25-29 lat oraz 30-34 lata. Niewielki odsetek stanowią bezrobotni, którzy posiadają niepełnosprawne dziecko do 18 roku życia – 3,8% (tu przeważają osoby w wieku 35-44 lata) oraz orzeczenie o niepełnosprawności – 5,1%. W tym przypadku większość stanowią osoby po 50 roku życia. Również w obu tych grupach dominują kobiety (odpowiednio 70,7% i 55,9%).

Wykres 5. Sytuacja życiowa w jakiej obecnie znajdują się respondenci (n=6663)

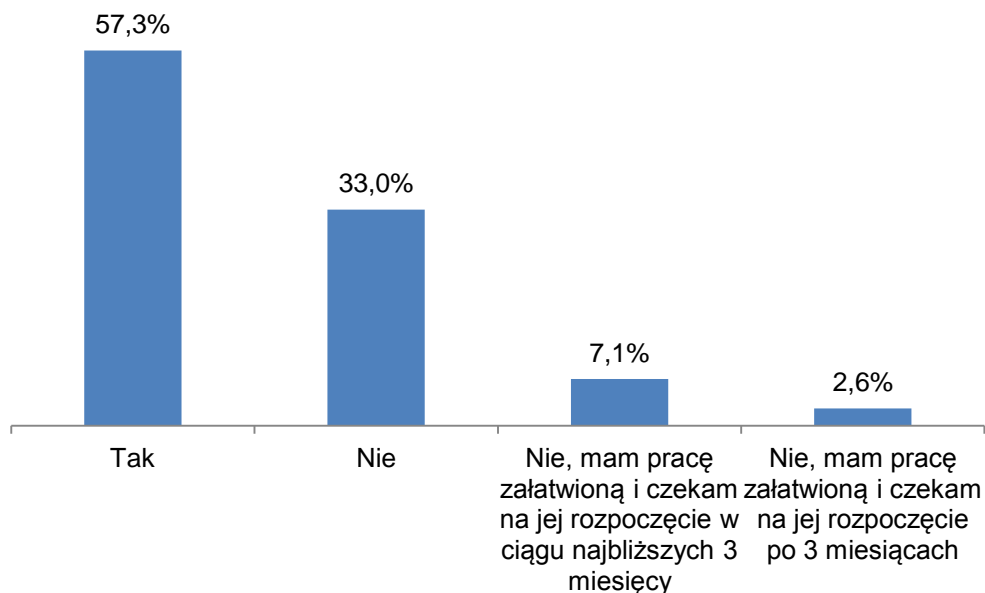

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Szanse i bariery związane ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby bezrobotne

W celu sprawdzenia, czy bezrobotni wykazują się jakąkolwiek aktywnością na rynku pracy, zapytano ich czy w okresie ostatnich czterech tygodni poszukiwali pracy. Większość ankietowanych (57,3%) odpowiedziało na to pytanie twierdząco. Natomiast co trzeci bezrobotny nie poszukiwał pracy w analizowanym okresie. Odsetek osób nie poszukujących pracy wzrósł o 6 pkt. proc. w porównaniu z badaniem z 2015 r. Niewielki odsetek respondentów czeka na rozpoczęcie pracy w ciągu najbliższych trzech miesięcy (7,1%) lub po trzech miesiącach (2,6%).

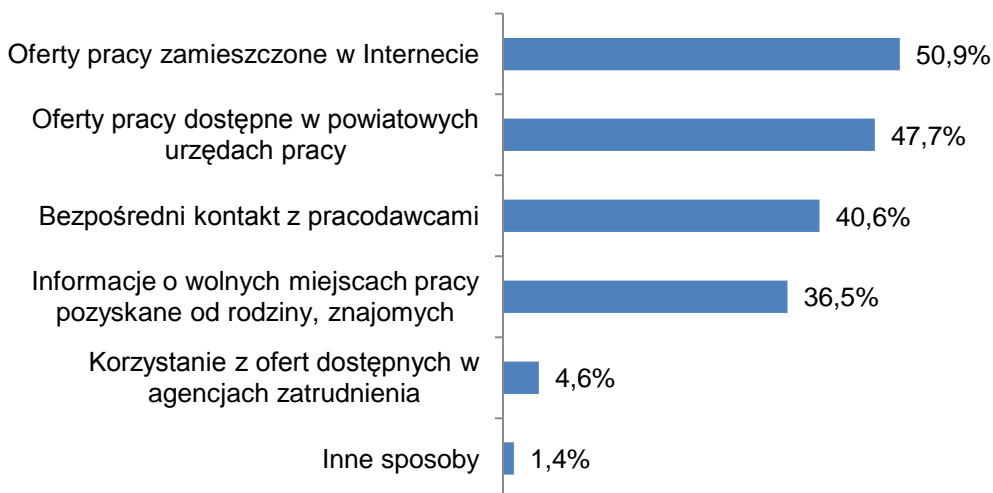
Wykres 6. Poszukiwanie pracy przez respondentów w okresie ostatnich 4 tygodni (n=6548)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

W odniesieniu do stosowania różnych metod poszukiwania pracy, 50,9% respondentów korzysta z ofert pracy zamieszczonych w Internecie. Kolejnym popularnym sposobem poszukiwania wolnych miejsc pracy jest przeglądanie ofert dostępnych w powiatowych urzędach pracy (47,7%). Wśród innych metod poszukiwania zatrudnienia dominowała odpowiedź, iż osoby bezrobotne poszukiwały pracy poprzez bezpośredni kontakt z pracodawcami (40,6%) oraz korzystali z informacji o wolnych miejscach pracy uzyskanych od rodziny, znajomych – 36,5%. Najmniej popularnym sposobem poszukiwania pracy, według badanych bezrobotnych, okazało się korzystanie z ofert dostępnych w agencjach zatrudnienia – 4,6% wskazań. Nadmienić należy, iż ta forma poszukiwania pracy od 2013 r. jest najrzadziej wymienianą kategorią odpowiedzi. Należałoby odpowiedzieć sobie na pytanie, „dlaczego agencje zatrudnienia nie cieszą się zbyt dużą popularnością wśród osób bezrobotnych?”. Jako inne sposoby poszukiwania pracy, ankietowani wskazywali najczęściej na oferty dostępne w prasie/gazecie.

Wykres 7. Sposoby poszukiwania pracy przez respondentów w województwie zachodniopomorskim (n=5867)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Często podczas poszukiwania pracy, bezrobotni napotykać na pewne bariery, utrudniające poszukiwanie wolnych etatów. Największą barierą utrudniającą znalezienie zatrudnienia jest dla nich brak odpowiednich ofert w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy, odpowiedzi takiej udzieliło 43,0% respondentów. Dotyczy to głównie mieszkańców wsi oraz miast do 30 tys. mieszkańców (w sumie 81,6% odpowiedzi). Najczęściej na tę odpowiedź wskazywali mieszkańcy powiatu choszczeńskiego. Niemniej jednak, w porównaniu z zeszłoroczną edycją badania, odsetek bezrobotnych wskazujących tę odpowiedź znacząco się zmniejszył (o 16,8 pkt. proc.). Ma to prawdopodobnie związek z coraz lepszą sytuacją na rynku pracy i zwiększającą się ilością ofert pracy w województwie zachodniopomorskim. Kolejnym powodem było oferowanie zbyt niskiego wynagrodzenia przez pracodawców (24,8%), następnie brak ofert pracy w moim zawodzie (20,2%). Blisko co piąty ankietowany wskazał, iż czynnikiem stanowiącym przeszkodę w podjęciu zatrudnienia jest posiadanie zbyt niskich kwalifikacji w stosunku do wymagań pracodawcy oraz brak wymaganego stażu pracy. Do najrzadziej wymienianych przyczyn utrudniających podjęcie pracy, badani bezrobotni wskazywali, że nie chodzą szukać pracy, ponieważ się wstydzą (0,6%) lub nie potrafią jej szukać (1,4%), a także nie szukają pracy, bo nie mają „znajomości” (1,8%) – wykres 8.

W przypadku osób do 25 roku życia, jako przeszkodę w znalezieniu pracy, młodzi bezrobotni wskazywali najczęściej na brak odpowiednich ofert w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy (48,%) oraz na brak wymaganego stażu pracy (32,9%). Z kolei posiadanie zbyt niskich kwalifikacji w stosunku do wymagań pracodawcy były barierą w znalezieniu zatrudnienia dla 23,3% respondentów poniżej 25 lat.

Wykres 8. Bariery związane ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby bezrobotne w województwie zachodniopomorskim (n=6382)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Badani bezrobotni wskazali, które ich zdaniem obszary szkoleń lub kursów ułatwiłyby im podjęcie zatrudnienia. Respondenci najczęściej wybierali kursy językowe (28,6%). W dalszej kolejności pojawiały się usługi transportowe, w tym kursy prawa jazdy, przeważnie kategorii B lub C+E (18,5%) oraz prace sekretarskie i biurowe (12,2%). Nieco ponad 10,0% badanych zaznaczyła, iż szkolenia z obszaru rachunkowości, księgowości, bankowości i ubezpieczeń oraz związanych ze sprzedażą i marketingiem, zwiększyłyby ich szanse na zależenie zatrudnienia. Najmniejszym zainteresowaniem cieszyłyby się kursy/szkolenia dot. techniki i handlu artykułami technicznymi oraz opieki zdrowotnej.

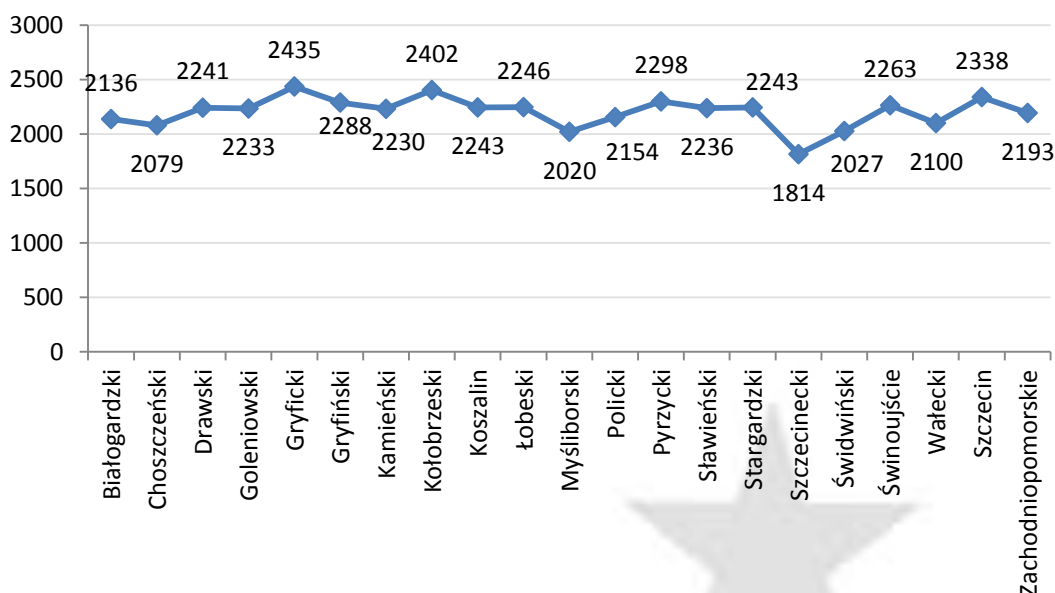
Wykres 9. Kursy/szkolenia, które ułatwiłyby podjęcie zatrudnienia osobom bezrobotnym (n=5505)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Przeciętna pensja, przy której badani bezrobotni byliby skłonni podjąć zatrudnienie wyniosła 2193 zł netto, a więc jest to kwota, którą chcieliby mieć „na rękę”. Najwyższy poziom średniego wynagrodzenia w wysokości 2435 zł, chcieliby otrzymywać respondenci mieszkający w powiecie gryfickim. Zaś przeciętna najniższa pensja, za jaką zdecydowaliby się pracować badani bezrobotni dotyczyła powiatu szczecineckiego i wynosiła 1814 zł netto. Zauważalne są także różnice pomiędzy oczekiwaniami płacowymi wśród kobiet i mężczyzn. Bezrobotne kobiety biorące udział w badaniu, deklarowały przeciętne wynagrodzenie o 18,6% niższe niż mężczyźni. Osoby młode do 25 roku życia skłonne są do podjęcia zatrudnienia za średnią kwotę netto w wysokości 2066 zł, zaś więcej chcieliby otrzymywać bezrobotni w wieku 30-34 lata (średnio 2335 zł). Respondenci powyżej 50 roku życia, deklarują podjęcie zatrudnienia przy średnim poziomie wynagrodzenia netto rzędu 2138 zł.

Wykres 10. Średni poziom wynagrodzenia netto, jaki powinien zaproponować potencjalny pracodawca wg respondentów (n=5974)

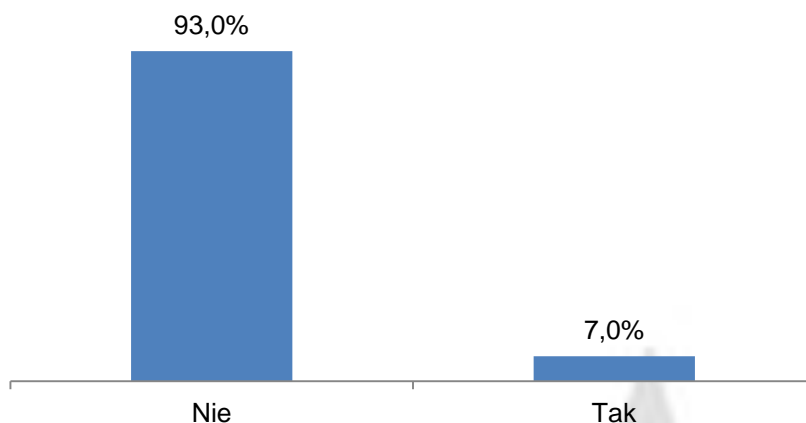
Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Aktywność edukacyjna oraz chęć podnoszenia własnych kwalifikacji

Jednym z podstawowych celów badawczych było określenie aktywności edukacyjnej oraz chęci podnoszenia własnych kwalifikacji przez osoby bezrobotne. Spośród wszystkich osób, które wzięły udział w badaniu, 7,0% przyznało, że w ciągu ostatnich 12 miesięcy brało udział w szkoleniach, kursach lub innych formach kształcenia. Najczęściej były to kursy prawa jazdy oraz szkolenia językowe. Niestety badania pokazują, iż z roku na rok udział osób bezrobotnych podnoszących swoje kwalifikacje maleje. W roku 2015 odsetek szkolących się osób wyniósł 8,4%, zaś w 2014 r. był na poziomie 8,9%. Wskazania respondentów świadczą o tym, iż osoby bezrobotne niechętnie podnoszą swoje kwalifikacje. Być może nie widzą potrzeby doksztalcania się. Może to mieć również związek z wysokimi kosztami szkoleń, bądź z brakiem odpowiednich kursów, na które mogliby uczęszczać ankietowani.

Wykres 11. Aktywność respondentów w kształceniu pozaszkolnym (n=6492)

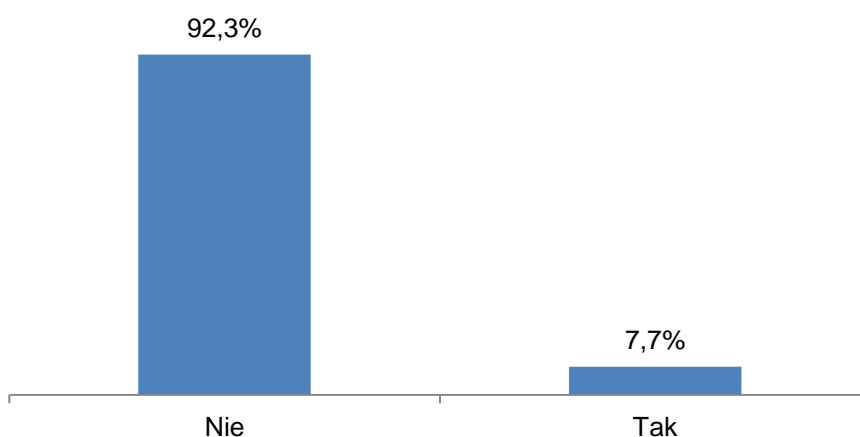

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Niewielki jest także odsetek osób bezrobotnych kontynuujących kształcenie w systemie niestacjonarnym. Pozytywnej odpowiedzi udzieliło 7,7% respondentów. Jest to o 2,5 pkt. proc. więcej osób, niż w ubiegłorocznej edycji badania. Najczęściej naukę kontynuują osoby w kategorii wiekowej 18-24 lata oraz 25-29 lat. Z reguły osoby te uczęszczają na studia zaoczne I stopnia. Niemniej jednak utrzymujący się w dalszym ciągu niski udział

bezrobotnych kontynuujących naukę w systemie niestacjonarnym, może mieć związek z dość wysokimi kosztami kształcenia w systemie zaocznym czy wieczorowym. Istotny jest także dostęp do tego rodzaju edukacji. O ile jeszcze w większych miastach znaleźć można szkoły oferujące kształcenie w takim systemie, o tyle w mniejszych miejscowościach jest to rzadziej spotykane.

Wykres 12. Kontynuacja nauki przez respondentów w systemie niestacjonarnym (studia I lub II stopnia, szkoła policealna lub średnia – zaocznie lub wieczorowo) (n=6049)

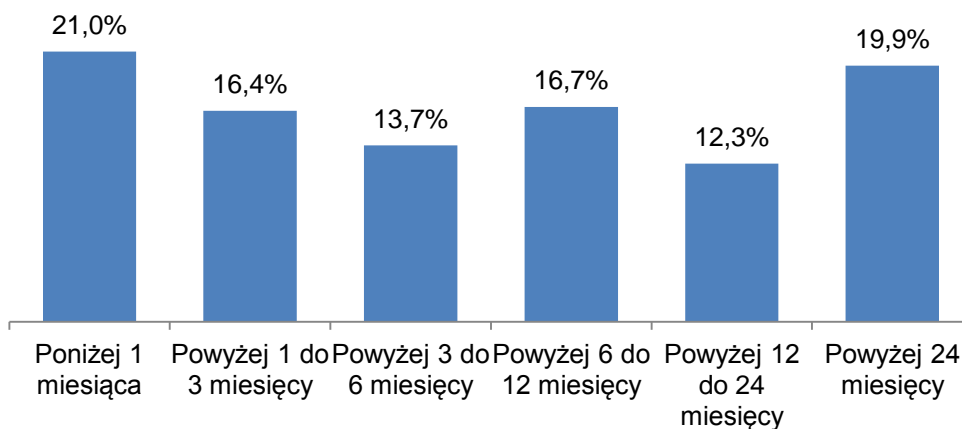
Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Przyczyny i skutki utraty oraz uwarunkowania pozostawania bez pracy

Pod względem czasu pozostawania bez pracy od momentu ostatniej rejestracji w urzędzie pracy, liczną populację stanowili bezrobotni zarejestrowani poniżej jednego miesiąca – 21,0% ogółu respondentów. Są to głównie osoby młode do 30 roku życia, które najprawdopodobniej ukończyły edukację. Kolejną grupę stanowiły osoby pozostające bez zatrudnienia powyżej 24 miesięcy – 19,9%. Tu przeważali bezrobotni powyżej 50 roku życia i zamieszkujące wieś. W porównaniu z wynikami badania z 2015 r., nastąpił wzrost liczby bezrobotnych pozostających w rejestrze PUP powyżej 24 miesięcy o 3 pkt. proc. Najmniejszy odsetek dotyczył osób, mających statut osoby bezrobotnej od roku do 2 lat – 12,3%. Najkrócej (poniżej 1 miesiąca) w statystykach powiatowych urzędów pracy

pozostają respondenci z powiatu kołobrzeskiego (48,6%), zaś najdłużej (powyżej 24 miesięcy) z powiatu pyrzyckiego (26,2%).

Wykres 13. Czas pozostawania respondentów w rejestrach powiatowych urzędów pracy (n=6452)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Główną przyczyną utraty zatrudnienia przez respondentów jest zakończenie pracy na czas określony, dorywczej lub sezonowej - 27,4% wskazań. Jest to o 6,3 pkt. proc. mniej niż w 2015 r. Posiadanie statusu osoby bezrobotnej wiąże się również z likwidacją zakładu pracy lub stanowiska (17,0%). Coraz więcej respondentów jako przyczynę utraty zatrudnienia podaje opiekę nad dziećmi (13,0%). W porównaniu do badania z 2015 roku, odsetek osób zaznaczających tę odpowiedź wzrósł o 1,5 pkt. proc. Głównym powodem tego stanu rzeczy jest prawdopodobnie ograniczony dostęp do publicznych instytucji opieki nad dzieckiem, a przede wszystkim żłobków, co powoduje, że osoby mające małe dzieci rezygnują z pracy zawodowej na rzecz opieki nad potomstwem. Częściej dotyczy to kobiet, aniżeli mężczyzn. Najrzadziej wymienianą przyczyną utraty pracy jest podjęcie nauki, szkolenia (2,0%) oraz opieka nad innymi osobami tego wymagającymi (1,4%), a także nie otrzymanie pracy po zwolnieniu z zakładu karnego (1,5%). Wśród innych powodów utraty pracy, respondenci najczęściej podawali, iż dotychczas nie pracowali lub zmienili miejsce zamieszkania, co wiązało się z utratą zatrudnienia, bądź zamknęli/zawiesili działalność gospodarczą.

Wykres 14. Przyczyny utraty pracy przez respondentów (n=5844)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Większość badanych bezrobotnych, jako główny powód rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, wskazało chęć uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego (66,8%). Problem ten dotyczy nie tylko województwa zachodniopomorskiego, ale także całej Polski. Znaczna część tych bezrobotnych prawdopodobnie podejmuje pracę w szarej strefie, a do urzędu przychodzi tylko po pieczętkę. Jednakże, odsetek osób rejestrujących się tylko dla otrzymania ubezpieczenia zdrowotnego z roku na rok maleje (o 1,5 pkt. proc. w porównaniu do 2015 r. i o 3,6 pkt. proc. w stosunku do badania z 2014 r.). Co trzeci badany zarejestrował się w urzędzie pracy w celu skorzystania ze szkoleń, kursów oraz pośrednictwa pracy/ofert pracy. Jedna czwarta respondentów, jako przyczynę rejestracji podała możliwość

skorzystania ze stażu, poradnictwa zawodowego oraz informacji zawodowej. Niewielki odsetek badanych zainteresowany był możliwością uzyskania dofinansowania dla rozpoczęcia działalności gospodarczej oraz skorzystania z prac interwencyjnych i robót publicznych (w obu przypadkach po 9,3% wskazań).

Wykres 15. Powody rejestracji w powiatowym urzędzie pracy przez respondentów (n=6477)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Badane osoby zarejestrowane w powiatowych urzędach pracy, najczęściej korzystały z krajowego pośrednictwa pracy (32,1%) oraz ze stażu (24,1%). W porównaniu do ubiegłorocznej edycji badania, zanotowano spadek zainteresowania zarówno krajowym pośrednictwem pracy, jak i stażem (odpowiednio o 7 pkt. proc. i o 12 pkt. proc.).

15% ankietowanych skorzystało z poradnictwa zawodowego, a 12,9% uczęszczało na szkolenia. Najniższy odsetek badanych otrzymało boni szkoleniowe (0,7%), boni zatrudnieniowy (0,6%) oraz boni na zasiedlenie (0,3%). Może to wynikać z tego, iż są to najmniej popularne formy aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych.

Wykres 16. Formy wsparcia świadczone przez powiatowe urzędy pracy, z których skorzystali respondenci (n=4784)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Respondenci biorący udział w badaniu najczęściej deklarowali, iż pozostają na utrzymaniu innych osób (50,6%). Jest to o 3,2 pkt. proc. mniej w porównaniu do badania z 2015 r. Zajęcia dorywcze były głównym źródłem dochodu dla 23,8% ankietowanych. Porównując

ten wynik do badania z 2015 r., zanotowano spadek odsetka osób deklarujących to źródło utrzymania jako główne o 2,3 pkt. proc. Niemniej jednak, w dalszym ciągu blisko jedna czwarta badanych, prawdopodobnie podejmuje pracę w tzw. „szarej strefie”. Respondenci podawali jako inne źródło niezarobkowe, które zakwalifikowano do prac dorywczych, m.in. sprzedaż grzybów, jagód, czy dorywcze szycie ubrań dla znajomych. Zasiłek dla bezrobotnych otrzymało 15,1% badanych. Brak jakichkolwiek źródeł utrzymania wskazało 6,1% respondentów. Najmniejszy odsetek osób biorących udział w badaniu wskazało, iż utrzymuje się ze stypendium stażowego (4,0%) oraz innego niezarobkowego źródła (4,2%), podając głównie alimenty oraz oszczędności. W tej edycji badania, pojawiło się nowe źródło utrzymania respondentów, związane z Programem Rodzina 500 Plus, wprowadzonym przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej *Ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* z dnia 17 lutego 2016 r.¹ Świadczenie to jest głównym źródłem utrzymania dla 18,3% respondentów.

Wykres 17. Źródła utrzymania respondentów (n=6421)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

¹http://www.mpips.gov.pl/gfx/mpips/userfiles/public/1_NOWA%20STRONA/Polityka%20rodzinna/500plus/D201600019501.pdf, dostęp: 12.01.2017 r.

Postawy wobec różnych form zatrudnienia

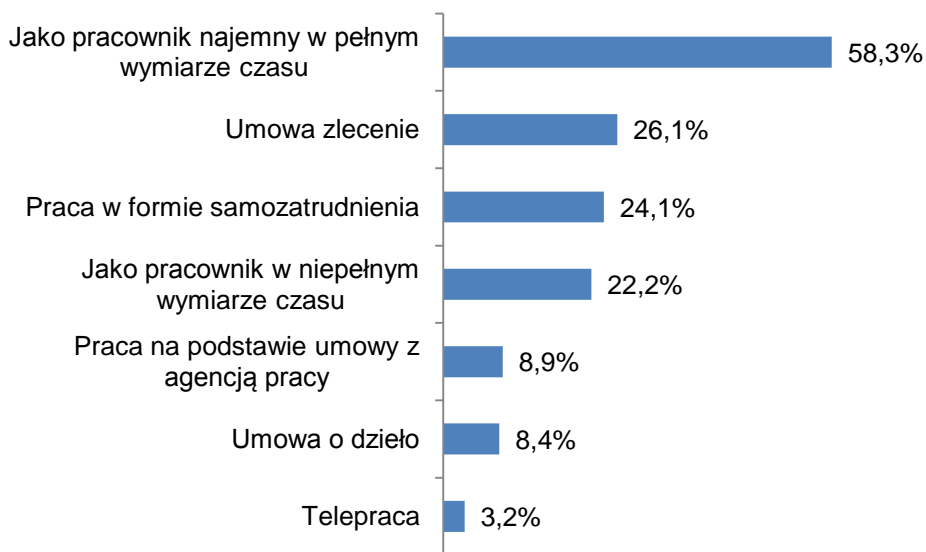
Obecnie na rynku pracy coraz częściej stosuje się alternatywne formy zatrudnienia. W badaniu postanowiono zapytać się respondentów, w jakiej formie zatrudnienia byliby gotowi podjąć pracę, gdyby otrzymali ofertę pracy od potencjalnego pracodawcy. Większość badanych (58,3%) zatrudniłoby się jako pracownik najemny w pełnym wymiarze czasu pracy, tj. o 4,8 pkt. proc. mniej niż w poprzednim roku. Tę formę zatrudnienia uważa się za najbezpieczniejszą, gdyż uregulowana jest przepisami Kodeksu Pracy, który gwarantuje pracownikom przywileje pracownicze, np. gwarancję minimalnego wynagrodzenia, prawo do płatnego urlopu czy też zwolnienia lekarskiego. 26,1% bezrobotnych zdecydowałoby się na pracę na umowę zlecenie. Niespełna co czwarty badany podjąłby pracę w formie samozatrudnienia lub jako pracownik w niepełnym wymiarze czasu pracy. Tu odsetek odpowiedzi w obu przypadkach wzrósł odpowiednio o 0,6 pkt. proc. oraz 0,7 pkt. proc. w porównaniu z badaniem z 2015 r. Najmniej respondentów zdecydowałoby się na telepracę (3,2%). Być może wynika to z faktu, iż osobom bezrobotnym telepraca kojarzy się głównie z pracą przez telefon. Zgodnie z art. 67⁵ § 1 Kodeksu pracy telepraca jest pracą, która może być wykonywana regularnie poza zakładem pracy, z wykorzystaniem środków komunikacji elektronicznej w rozumieniu przepisów o świadczeniu usług drogą elektroniczną.² A więc jest to praca zdalna, poza biurem firmy, najczęściej wykonywana w domu, odpowiednia dla osób opiekujących się dziećmi, innymi osobami tego wymagającymi, czy też dojeżdżającymi z daleka albo dla osób niepełnosprawnych.

---

² isap.sejm.gov.pl, dostęp 12.01.2017 r.

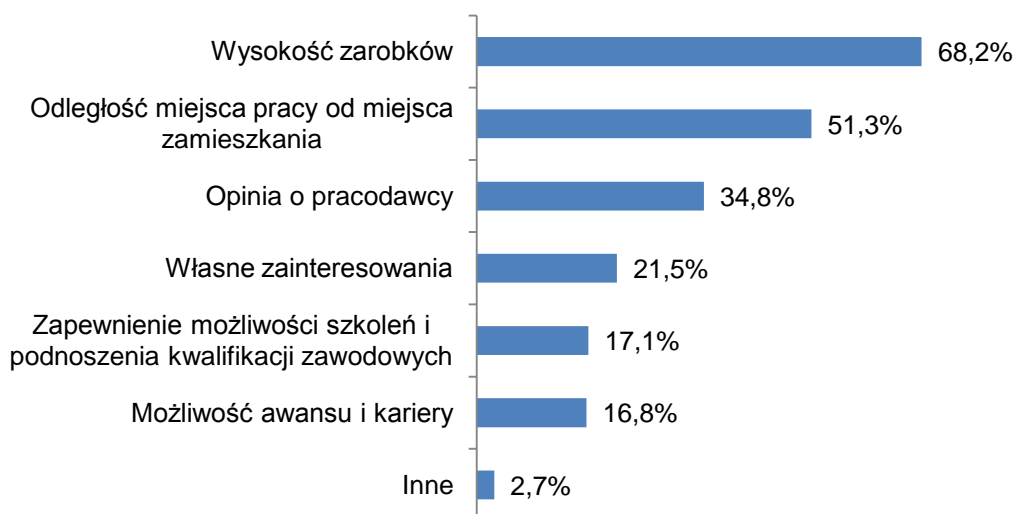
Wykres 18. Formy zatrudnienia, które respondenci biorą pod uwagę w planach związanych z podjęciem zatrudnienia (n=6113)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Analizując formy zatrudnienia, które badani respondenci biorą pod uwagę w planach związanych z podjęciem zatrudnienia, warto również przedstawić czynniki, którymi kierują się przy wyborze oferty pracy. Większość badanych bierze pod uwagę przede wszystkim wysokość zarobków (68,2%). Nieco mniej, bo 51,3% ankietowanych kieruje się odległością miejsca pracy od miejsca zamieszkania. Dla co trzeciego respondenta ważna jest opinia o pracodawcy. Z kolei możliwość awansu i rozwoju swojej kariery istotne jest dla 16,8% badanych bezrobotnych. W porównaniu do badania z 2015 r. zaobserwowano spadek odsetka osób, dla których rozwój kariery i awans zawodowy jest ważny, o 2 pkt. proc. Własnymi zainteresowaniami kieruje się nieco ponad jedna czwarta respondentów. Z kolei dla 17,1% badanych istotne jest zapewnienie przez pracodawców możliwości szkoleń i podnoszenia kwalifikacji zawodowych.

Wykres 19. Czynniki, którymi kierują się respondenci przy wyborze oferty pracy (n=6376)

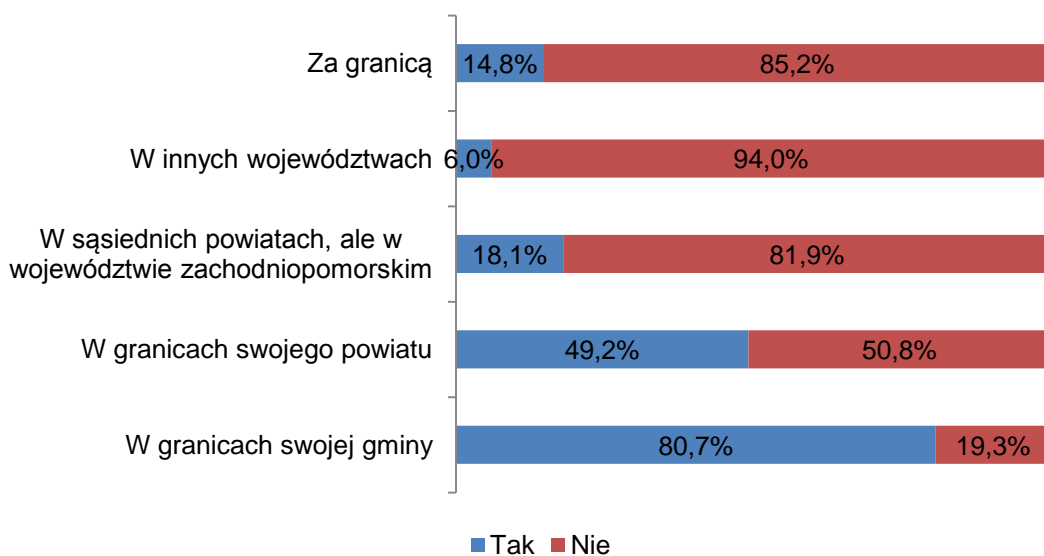

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Uwarunkowania mobilności bezrobotnych

Analizując skłonność respondentów do podjęcia zatrudnienia poza swoim miejscem zamieszkania, zdecydowana większość (80,7%) zadeklarowała możliwość podjęcia pracy w granicach swojej gminy. Niespełna połowa badanych uznała, że mogłaby pracować w granicach swojego powiatu. Na podjęcie zatrudnienia poza granicami kraju zdecydowałoby się 14,8% ankietowanych. Jest to o 4,3 pkt. proc. mniej wskazań niż w ubiegłorocznym badaniu. Natomiast najmniej bezrobotnych skłonnych jest do podjęcia zatrudnienia w innych województwach (6,0%). Wynika z tego, iż mobilność badanych bezrobotnych maleje wraz z oddalaniem się miejsca, na terenie którym znajduje się potencjalny pracodawca.

Wykres 20. Skłonność respondentów do podjęcia zatrudnienia poza swoim miejscem zamieszkania (n=5320)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Analizując dane dotyczące planów związanych z wyjazdem respondentów za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższych 12 miesięcy, 67,2% ankietowanych odpowiedziało, że nie planuje takiego wyjazdu. W porównaniu do badania z 2015 r., zanotowano wzrost odsetka osób, które nie planują wyjazdu za granicę w celach zarobkowych o 4,7 pkt. proc. 16,7% respondentów nie określiła jednoznacznie, czy zdecyduje się na taki wyjazd. Jedynie 1,4% badanych deklaruje, iż zamierza wyjechać na stałe, 1,9% planuje wyjazd na okres dłuższy niż 12 miesięcy. Badania pokazują, iż gotowość respondentów do podjęcia zatrudnienia nie tylko poza obrębem zamieszkania, ale również poza granicami kraju jest na niskim poziomie. Świadczy to o niewielkim stopniu mobilności zarejestrowanych osób bezrobotnych. Problem jest o tyle istotny, iż na przestrzeni kilku lat, odkąd przeprowadzane są badania wśród osób bezrobotnych, ich skłonność do wyjazdu poza obszar zamieszkania w celu znalezienia zatrudnienia nie zmienia się, a nawet ulega zmniejszeniu, o czym świadczą tegoroczne wyniki badania. To powinno skłonić do podjęcia działań przygotowujących osoby bezrobotne do „zmian”, jak również większej mobilności.

Wykres 21. Plany respondentów związane z wyjazdem za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższych 12 miesięcy (n=6516)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Postawy bezrobotnych wobec programu Rodzina 500 plus

Program Rodzina 500 plus, który wszedł w życie *Ustawą o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci* z dnia 17 lutego 2016 r.³, ma na celu regularne finansowe wsparcie dla rodziców wychowujących dzieci. Wypłacane pieniądze mają posłużyć jako częściowe pokrycie kosztów związanych z zaspokojeniem potrzeb życiowych oraz wychowaniem dziecka. Więcej na ten temat można znaleźć na stronie Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej⁴.

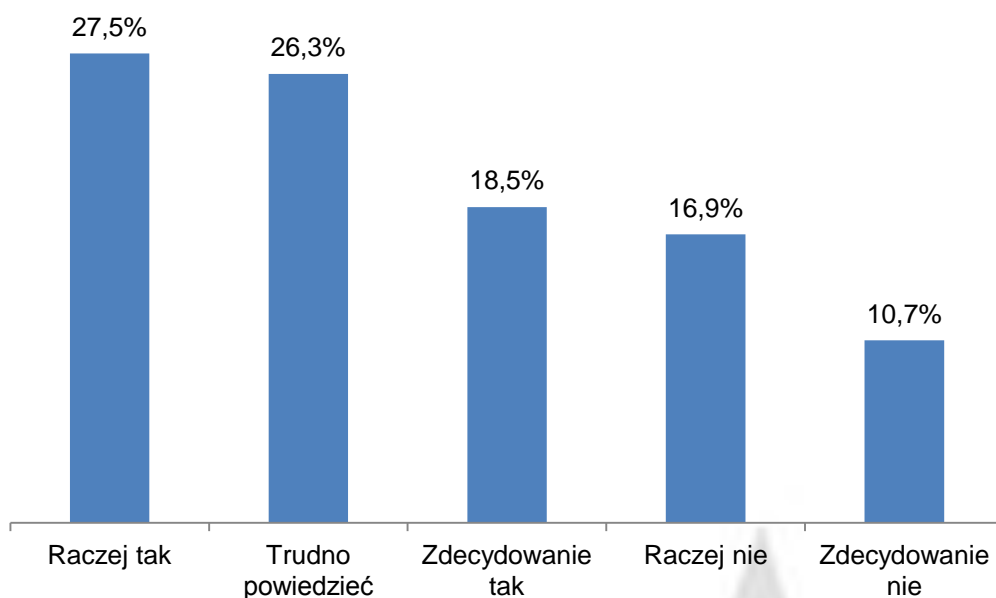
Z uwagi na fakt, iż jest to nowy program wspierający polskie rodziny, w tej edycji badania poruszono zagadnienia dotyczące postaw bezrobotnych wobec Programu Rodzina 500 plus.

³ http://www.mpips.gov.pl/gfx/mpips/userfiles/public/1_NOWA%20STRONA/Polityka%20rodzinna/500plus/D201600019501.pdf, dostęp: 12.01.2017 r.

⁴ <http://www.mpips.gov.pl/wsparcie-dla-rodzin-z-dziecmi/rodzina-500-plus/>, dostęp: 12.01.2017 r.

Jednym z efektów wprowadzonego świadczenia ma być zwiększenie dzietności wśród kobiet. Respondentom zadano pytanie *Czy Pana/i zdaniem Program Rodzina 500 plus przyczyni się do poprawy sytuacji demograficznej kraju?* Blisko połowa badanych uważa, że wprowadzone wsparcie finansowe zdecydowanie lub raczej pozytywnie wpłynie na sytuację demograficzną kraju. Nieco ponad jedna czwarta badanych nie określiła jasno czy comiesięczny zastrzyk finansowy od Państwa zwiększy dzietność wśród kobiet. Z kolei 27,6% respondentów uznała, że wypłacane środki raczej lub zdecydowanie nic nie zmieniają w tej kwestii.

Wykres 22. Wpływ programu Rodzina 500 plus na sytuację demograficzną kraju zdaniem badanych bezrobotnych (n=6426)

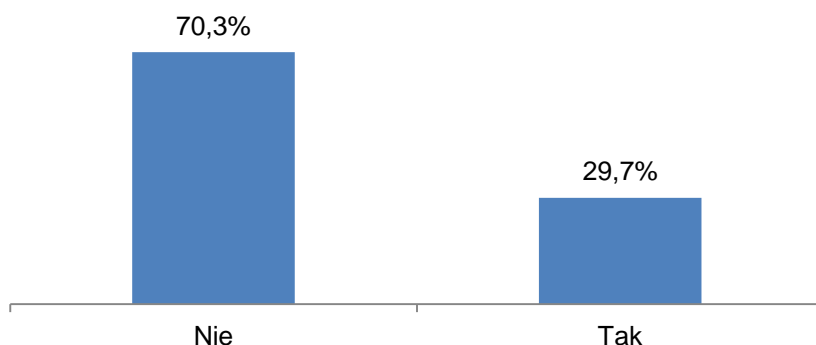

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Spośród wszystkich bezrobotnych biorących udział w badaniu, 29,7% korzysta z Programu Rodzina 500 plus. Najmniej badanych bezrobotnych pobiera to świadczenie w powiecie polickim (15,7%) oraz w Świnoujściu (17,6%), zaś najwięcej mieszkańcy powiatu kamieńskiego (39,3%) oraz świdwińskiego (38,5%). Częściej też, ze świadczenia korzystają osoby w wieku 30-34 lata oraz 35-44 lata (łącznie 58,1%) oraz mieszkańcy wsi (48,7%).

Dalsza analiza poświęcona jest osobom bezrobotnym, które korzystają z Programu Rodzina 500 plus.

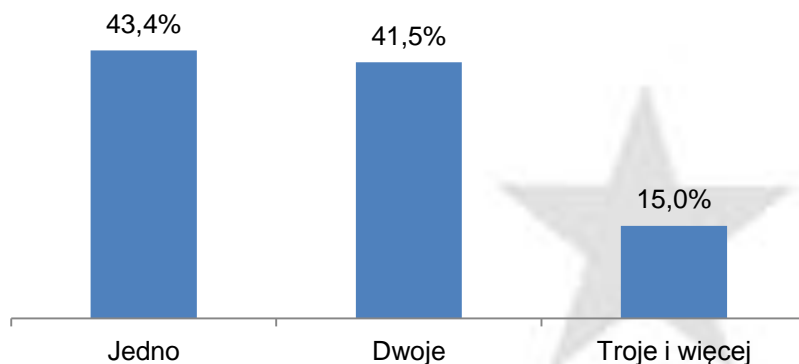
Wykres 23. Korzystanie z programu Rodzina 500 plus przez badane osoby bezrobotne (n=6562)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Osoby bezrobotne otrzymujące świadczenia pieniężne z Programu Rodzina 500 plus, najczęściej posiadają jedno lub dwoje dzieci (łącznie 84,9 odpowiedzi). Pozostała część respondentów ma troje i więcej dzieci. Ich udział jest wyższy wśród mieszkańców wsi – 54,0%.

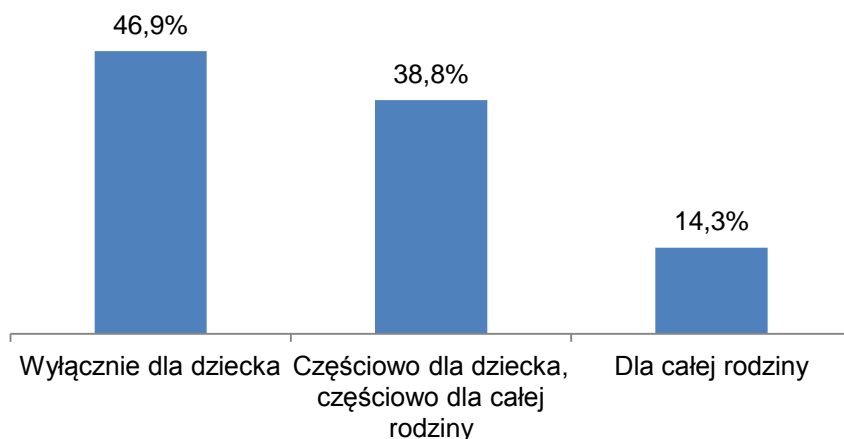
Wykres 24. Ilość posiadanych dzieci do 18 roku życia przez osoby bezrobotne korzystające z programu Rodzina 500 plus (n=1950)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Badani bezrobotni, zapytani dla kogo przeznaczają otrzymane środki z Programu Rodzina 500 plus, najczęściej wskazywali, że wyłącznie dla dziecka (46,9%). Nieco mniej respondentów (38,8%) przeznaczają te pieniądze częściowo dla dziecka, a częściowo dla rodziny. Do wykorzystania środków finansowych z programu dla całej rodziny, przyznało się 14,3% badanych bezrobotnych.

Wykres 25. Dla kogo przeznaczają Pan/i środki otrzymane z programu Rodzina 500 plus? (n=1952)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Pytanie dotyczące wykorzystywania środków finansowych otrzymywanych w ramach Programu Rodzina 500 plus, zadawane było respondentom po kilku miesiącach jego funkcjonowania. Na co zatem najczęściej badani bezrobotni wydają pieniądze z programu rządowego?

Ubrania dla dzieci, to główne przeznaczenie pieniędzy dla 85,7% rodzin, korzystających ze wsparcia. Połowa badanych otrzymane środki wydaje na książki lub pomoce edukacyjne oraz na codzienne zakupy dla całej rodziny. Nie co mniej niż połowa ankietowanych kupuje dzieciom zabawki i gry edukacyjne. Co trzeci badany wskazał, że środki z programu wydaje na zakup mebli i wyposażenie pokoi dla dzieci. Z kolei jedna czwarta respondentów otrzymane wsparcie finansowe przeznaczają na wakacje, opłaty za mieszkanie oraz dodatkowe zajęcia i kursy dla dzieci. Opiekę nad dziećmi (żłobek, przedszkole), pokrywa z tych pieniędzy 20,8% badanych. Najrzadziej, bezrobotni biorący udział w badaniu, przeznaczają otrzymane środki finansowe na polisę inwestycyjną dla dzieci.

Wykres 26. Na co przeznaczają Pan/i środki otrzymywane z programu Rodzina 500 plus? (n=1952)

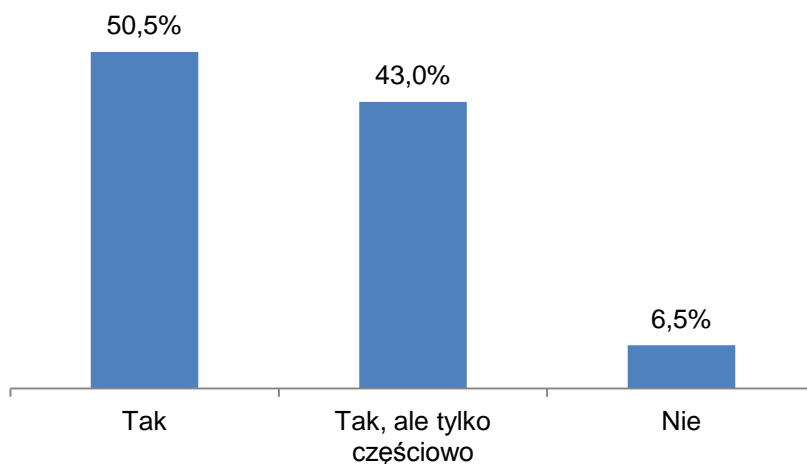

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016), odpowiedzi nie sumują się do 100% - możliwość zaznaczenia kilku odpowiedzi.

Na koniec, postanowiono sprawdzić, czy otrzymywane wsparcie finansowe od Państwa, poprawiło sytuację materialną badanych rodzin. Połowa respondentów odczuwa poprawę swojej sytuacji materialnej, 43,0% odczuwa poprawę, ale tylko częściowo, natomiast 6,5% ankietowanych nie odnotowało żadnej poprawy. Powyższe wyniki pokazują, że dzięki środkom otrzymywanym z Programu Rodzina 500 plus, jakość życia badanych bezrobotnych nieznacznie się poprawiła.

Wykres 27. Czy odczuwa Pan/i poprawę swojej sytuacji materialnej dzięki środkom otrzymanym z Programu Rodzina 500 Plus? (n=1932)

Źródło: WUP w Szczecinie, opracowanie własne na podstawie danych z badania (2016).

Podsumowanie

- W badaniu udział wzięło 6 663 respondentów, z czego większość stanowiły kobiety (59,5%). Najczęściej były to osoby młode do 30 roku życia (40,1%).
- Ponad połowa badanych wykazywała się aktywnością na rynku pracy, m.in. poprzez przeglądanie ofert zamieszczonych w Internecie, a także korzystanie z ofert dostępnych w powiatowych urzędach pracy lub poprzez bezpośredni kontakt z pracodawcą. Za największą barierę utrudniającą znalezienie zatrudnienia respondenci uznali brak odpowiednich ofert w miejscu zamieszkania i najbliższej okolicy. Przeciętna pensja, przy której badani bezrobotni byłiby skłonni podjąć zatrudnienie wyniosła 2193 zł netto, czyli tyle chcieliby otrzymywać „na rękę”.
- Gorzej prezentuje się aktywność edukacyjna badanych bezrobotnych. Tylko 7,0% z nich przyznało się, iż w ciągu ostatnich 12 miesięcy brało udział w szkoleniach, kursach lub innych formach kształcenia. Niska aktywność edukacyjna uwidoczniła się także w odsetku wskazań dotyczących kształcenia się w systemie

niestacjonarnym (studia I lub II stopnia, szkoła policealna lub średnia – zaocznie lub wieczorowo). Naukę w tym systemie podjęło 7,7% respondentów.

- W przypadku analizy czasu pozostawania w rejestrze osób bezrobotnych, co czwarty badany widnieje w statystykach powiatowych urzędów pracy poniżej miesiąca, niewiele mniejszy jest udział osób długotrwale bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP powyżej 24 miesięcy, który wynosi 19,9%. W przeważającej części są to osoby powyżej 50 roku życia i zamieszkujące wieś.
- Główną przyczyną utraty zatrudnienia przez respondentów jest zakończenie pracy na czas określony, dorywczej lub sezonowej (27,4% wskazań). W dalszej kolejności respondenci wskazywali na likwidację zakładu pracy lub stanowiska (17,0%). Większość badanych bezrobotnych, jako główny powód rejestracji w powiatowym urzędzie pracy, wskazało chęć uzyskania ubezpieczenia zdrowotnego (66,8%).
- Jeśli chodzi o formy wsparcia oferowane przez powiatowe urzędy pracy, badane osoby najczęściej korzystały z krajowego pośrednictwa pracy (32,1%) oraz ze staży (24,1%). Jako główne źródło utrzymania, respondenci biorący udział w badaniu najczęściej wskazywali, iż pozostają na utrzymaniu innych osób (50,6%). Z kolei z zajęć dorywczych utrzymuje się blisko co czwarty badany bezrobotny.
- Rozpatrując możliwość podjęcia pracy u pracodawcy oferującego alternatywne formy zatrudnienia, respondenci najczęściej zatrudniliby się jako pracownik najemny w pełnym wymiarze czasu pracy (58,3%), natomiast niechętnie podjęliby się zatrudnienia w formie telepracy (3,2%). Głównym czynnikiem, którym kierują się przy wyborze oferty jest wysokość zarobków (68,2%) oraz odległość miejsca pracy od miejsca zamieszkania (51,3%).
- Badani bezrobotni charakteryzują się niską mobilnością zawodową. Nie są skłonni do podjęcia zatrudnienia w innych województwach, a także poza granicami kraju. O niskiej mobilności badanych świadczą także plany związane z wyjazdem za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższego roku. Aż 85,2% z nich nie planuje takiego wyjazdu.
- Nieco ponad połowa badanych bezrobotnych uważa, że Program Rodzina 500 plus przyczyni się do poprawy sytuacji demograficznej kraju. 29,7% respondentów korzysta ze środków finansowych z rządowego programu. Najczęściej rodziny te posiadają jedno (43,4%) lub dwoje dzieci (41,5%). Respondenci najczęściej przeznaczają pieniądze z Programu 500 plus wyłącznie na dziecko (46,9%),

kupując za otrzymane środki ubrania dla dzieci (85,7% wskazań). Dzięki rządowemu wsparciu, większość badanych bezrobotnych odczuła poprawę swojej sytuacji materialnej (93,5%, w tym 43,0% tylko częściowo).

Spis wykresów

Wykres 1. Płeć respondentów w podziale na powiaty województwa zachodniopomorskiego (n=6641)	7
Wykres 2. Miejsce zamieszkania respondentów biorących udział w badaniu (n=6501).....	8
Wykres 3. Wiek respondentów biorących udział w badaniu (n=6605)	9
Wykres 4. Typ ukończonych szkół przez respondentów (n=6576)	10
Wykres 5. Sytuacja życiowa w jakiej obecnie znajdują się respondenci (n=6663)	11
Wykres 6. Poszukiwanie pracy przez respondentów w okresie ostatnich 4 tygodni (n=6548)	12
Wykres 7. Sposoby poszukiwania pracy przez respondentów w województwie zachodniopomorskim (n=5867)	13
Wykres 8. Bariery związane ze znalezieniem zatrudnienia przez osoby bezrobotne w województwie zachodniopomorskim (n=6382).....	14
Wykres 9. Kursy/szkolenia, które ułatwiłyby podjęcie zatrudnienia osobom bezrobotnym (n=5505)	15
Wykres 10. Średni poziom wynagrodzenia netto, jaki powinien zaproponować potencjalny pracodawca wg respondentów (n=5974)	16
Wykres 11. Aktywność respondentów w kształceniu pozaszkolnym (n=6492).....	17
Wykres 12. Kontynuacja nauki przez respondentów w systemie niestacjonarnym (studia I lub II stopnia, szkoła policealna lub średnia – zaocznie lub wieczorowo) (n=6049)	18
Wykres 13. Czas pozostawiania respondentów w rejestrach powiatowych urzędów pracy (n=6452)	19
Wykres 14. Przyczyny utraty pracy przez respondentów (n=5844)	20
Wykres 15. Powody rejestracji w powiatowym urzędzie pracy przez respondentów (n=6477)	21
Wykres 16. Formy wsparcia świadczone przez powiatowe urzędy pracy, z których skorzystali respondenci (n=4784).....	22
Wykres 17. Źródła utrzymania respondentów (n=6421)	23
Wykres 18. Formy zatrudnienia, które respondenci biorą pod uwagę w planach związanych z podjęciem zatrudnienia (n=6113)	25
Wykres 19. Czynniki, którymi kierują się respondenci przy wyborze oferty pracy (n=6376)	26
Wykres 20. Skłonność respondentów do podjęcia zatrudnienia poza swoim miejscem zamieszkania (n=5320)	27
Wykres 21. Plany respondentów związane z wyjazdem za granicę w celach zarobkowych w ciągu najbliższych 12 miesięcy (n=6516)	28
Wykres 22. Wpływ programu Rodzina 500 plus na sytuację demograficzną kraju zdaniem badanych bezrobotnych (n=6426)	29
Wykres 23. Korzystanie z programu Rodzina 500 plus przez badane osoby bezrobotne (n=6562)	30
Wykres 24. Ilość posiadanych dzieci do 18 roku życia przez osoby bezrobotne korzystające z programu Rodzina 500 plus (n=1950)	30

Wykres 25. Dla kogo przeznaczają Pan/i środki otrzymane z programu Rodzina 500 plus? (n=1952)	31
Wykres 26. Na co przeznaczają Pan/i środki otrzymywane z programu Rodzina 500 plus? (n=1952)	32
Wykres 27. Czy odczuwa Pan/i poprawę swojej sytuacji materialnej dzięki środkom otrzymywanym z Programu Rodzina 500 Plus? (n=1932)	33

Spis tabel

Tabela 1. Liczba respondentów biorących udział w badaniu w podziale na powiaty województwa zachodniopomorskiego	5
Tabela 2. Wiek respondentów biorących udział w badaniu w poszczególnych powiatach województwa zachodniopomorskiego (n=6605).....	9